

॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ नायमस्तिनष्टोयमित्यर्थः पुण्यः पावनः श्लोकोयशोयस्य अजीयतजितः ॥ १८ ॥ इत्यारण्यके पर्वणि नैलकंठीये भारतभाषादीपे एकोनषष्टितमोऽध्यायः ॥ ५९ ॥ ॥ ७३ ॥
 राजन्यौरजनोद्धारित्वांदिदृक्षुरवस्थितः ॥ मंत्रिभिः सहितः सर्वैराजभक्तिपुरस्कृतः ॥ १५ ॥ तंद्रष्टुमर्हसीत्येवंपुनः पुनरभाषत ॥ तांतथारुचिरापांगीं विलपंती तथा
 विधां ॥ १६ ॥ आविष्टः कलिनाराजानाभ्यभाषत किंचन ॥ ततस्ते मंत्रिणः सर्वे ते चैव पुरवासिनः ॥ १७ ॥ नायमस्तीति दुःखार्ता व्रीडिता जग्मुरालयान् ॥ तथा
 तदभवद् द्यूतं पुष्करस्य नलस्य च ॥ युधिष्ठिरबहून्मासान् पुण्यश्लोकस्त्वजीयत ॥ १८ ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि नलोपाख्यानपर्वणि नलद्यूते एकोन
 षष्टितमोऽध्यायः ॥ ५९ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ बृहदश्व उवाच दमयंती ततो दृष्ट्वा पुण्यश्लोकं नराधिपं ॥ उन्मत्तवदनुन्मत्ता देवने गतचेतसं ॥
 ॥ १ ॥ भयशोकसमाविष्टाराजन्भीमसुता ततः ॥ चितयामास तत्कार्यं सुमहत्पार्थिवं प्रति ॥ २ ॥ साशंकमाना तत्पापं चिकीर्षंती च तत्प्रियं ॥ नलं च हतसर्वस्वमुप
 लभ्येदमब्रवीत् ॥ ३ ॥ बृहत्सेनामति यशांतां धात्रीं परिचारिकां ॥ हितां सर्वार्थकुशलामनुरक्तां सुभाषितां ॥ ४ ॥ बृहत्सेने ब्रजामात्याना नानाभ्यनलशासनात् ॥
 आचक्ष्वयद्भूतं दिव्यमवशिष्टं च यद्वसु ॥ ५ ॥ ततस्ते मंत्रिणः सर्वे विज्ञाय नलशासनं ॥ अपिनो भागधेयं स्यादित्युक्त्वा नलमाब्रजन् ॥ ६ ॥ तास्तु सर्वाः प्रकृतयो द्वि
 तीयां समुपस्थिताः ॥ न्यवेदयद्भीमसुतान च तत्प्रत्यनंदत ॥ ७ ॥ वाक्यमप्रतिनंदंतं भर्तारमभिवीक्ष्य सा ॥ दमयंती पुनर्वैशमव्रीडिता प्रविवेश ह ॥ ८ ॥ निशम्य स त
 तं ॥ १० ॥ बृहत्सेना तु सा श्रुत्वा दमयंत्याः प्रभाषितं ॥ वाण्येयमानयामास पुरुषैरासकारिभिः ॥ ११ ॥ वाण्येयं तु ततो भैमीसां त्वयत् श्लक्ष्णया गिरा ॥ उवाच दे
 शकालज्ञा प्राप्तकालमनिदिता ॥ १२ ॥ जानीषे त्वं यथाराजा सम्यग्वृत्तः सदा त्वयि ॥ तस्य त्वं विषमस्थस्य साहाय्यं कर्तुमर्हसि ॥ १३ ॥ यथा यथा हिनृपतिः पुष्क
 रेणैव जीयते ॥ तथा तथास्य वै द्यूते रागो भूयो भिवर्धते ॥ १४ ॥ तथा च पुष्करस्याक्षाः पतंति वशवर्त्तिनः ॥ तथा विपर्ययश्चापि नलस्याक्षेषु दृश्यते ॥ १५ ॥ सुहृत्स्व
 मोहितः ॥ १७ ॥ शरणं त्वां प्रपन्नास्मि सारथे कुरुमद्वचः ॥ नहि मे शुद्ध्यते भावः कदाचिद्विनशेदपि ॥ १८ ॥
 दमयंतीति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ द्वितीयं द्वितीयवारं ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ विमशेत् विनश्येत् नल इति शेषः ॥ १८ ॥